

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Mezopotamya Haber Ajansı'nda çıkan özel haberlere ve kamuoyuna yansıyan iddialara göre, Diyarbakır'ın Licê ilçesinde kadınların ve genç kadınların şantaj, tehdit ve zorla görüntü elde etme yöntemleriyle fuhuşa sürüklendiği, aile bireylerinin gözaltına alınması veya tutuklanma tehdidinin sistematik biçimde baskı aracı olarak kullanıldığı bir yapılanma bulunmaktadır. Bu yapının yalnızca bireysel bir suç örgütünden ibaret olmadığı, insan ticareti, zorla fuhuş, cinsel saldırı, özel hayatın gizliliğinin ihlali, çocuk istismarı ve organize suç niteliklerini bir araya getiren karma bir mekanizma haline geldiği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Söz konusu özel haberlerde yer alan anlatımlarda, bazı kadınların erkek kardeşlerinin tutuklanacağı tehdidiyle şantaja maruz bırakıldığı, zorla elde edilen fotoğraflar üzerinden "devam eden" bir cinsel saldırı sürecine zorlandığı, aile bireylerinin kaçırılması veya silahla takip edilmesinin baskıyı artırdığı aktarılmaktadır. Bir kadın, kendisini şantajla fuhuşa zorlayan kişi tarafından defalarca tacize ve tecavüze maruz bırakıldığını, evinin çevresinde silahlarla gezildiğini ve yalnızca kendi değil en az 8 kadının daha benzer yöntemlerle ağ içerisinde tutulduğunu beyan etmektedir. Bu durum, yalnızca bireyin değil, yerel toplumsal güvenliğin hedef alındığı bir sistematik şiddet yapısını işaret etmektedir.

Haberlere göre, bu ağ ilçenin merkezi parkları olan Hasan Yılmaz, Hinke ve Ümit Çelik parklarını buluşma ve fuhuşa zorlama süreçlerinde kullanmakta, failer söz konusu alanlarda herhangi bir müdahaleye uğramadan varlık gösterebilmektedir. Bu noktada cezasızlık algısının, kadınların adli mercilere başvuru yapmaktan çekinmesine yol açtığı ve mağdurların kent değiştirmeye kadar zorlandığı görülmektedir.

Özel haberlerde dikkat çeken bir diğer husus, yapılanmanın yalnızca kadınları değil, politik kimlikli erkekleri de şantajla "ajanlaştırma" hedefiyle baskı altına aldığıdır. Haberlere göre ağın kadın üyesi olduğu belirtilen bir kişi, erkeklere "gönül ilişkisi" görüntüsü altında yaklaşmakta; elde ettiği görüntüler üzerinden sürekli şantaj yapmakta ve politik kimliği olan kişileri zorlamaktadır. Aynı haberde, yardım faaliyeti adı altında evlere, ısıtıcıların içine veya bahçe ağaçlarına gizli dinleme cihazı ve kamera yerleştirildiği, bazı evlerde kitapların içine elektronik çip bulunduğu ifade edilmektedir. Bu yöntemlerin özellikle deprem sonrası yardım süreçlerinde kullanılması ciddi bir toplumsal güven krizine işaret etmektedir.

Kadına yönelik bu çok katmanlı şiddet yalnızca bireysel suç yahut "adli vaka" değildir; mağdurların mahremiyetini parçalayarak itaat üretmeyi, toplumu sessizleştirmeyi ve kadınları

hedef haline getirmeyi amaçlayan bir mekanizma olarak çalışmaktadır. Mezopotamya Haber Ajansı'na konuşan bazı aileler ve mağdurlar, söz konusu yapıların kamu görevlileriyle bağlantılı olabileceğini, bu nedenle şikayetlerin sonuçsuz kaldığını ve fail konumundaki kişilerin fiilen korunduğunu ifade etmektedir. Bu durum, cezasızlık pratiğinin yalnızca suçu büyüttüğünü değil, kadınların devlete başvuru yollarını fiilen tıkadığını göstermektedir.

Kadınların yaşam hakkı, beden dokunulmazlığı ve özgürlüğü, çocukların her türlü istismardan korunması, özel hayatın gizliliğinin güvence altına alınması devletin anayasal yükümlülüklerindedir. Licê'de ortaya çıkan bu tablo, kadınların ve gençlerin korunması, mağdurların güvenliğe alınması, yerel suç ağlarının dağıtılması ve kamusal otoritenin herhangi bir parçasının bu yapılara göz yummasının engellenmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Licê ilçesinde şantaj, zorla fuhuş ve cinsel saldırı nedeniyle başvuran kadın sayısı kaçtır? Bu kadınlar için hangi koruma ve psikososyal destek mekanizmaları işletilmiştir?
- 2- Mezopotamya Ajansı'nda yer alan özel haberlere konu olan vakalarda, aile bireylerinin tehdit edilmesi, çocukların kaçırılması veya küçük yaştakilerin hedef alınması durumunda Bakanlığınızın müdahalesi olmuş mudur?
- 3- Zorla fuhuşa sürüklenen veya şantaja maruz kalan kadınların adli süreçten çekinmesine yol açan güvenlik riskleri hakkında bakanlık birimleri tarafından risk analizi yapılmış mıdır?
- 4- Licê'deki mağdurların başka bir kente taşınmak zorunda kaldığı durumlarda kadın sığınma evlerine erişim sağlanmış mıdır? Bu kişiler için acil barınma veya geçici ekonomik destek mekanizmaları işletilmiş midir?
- 5- Çocuk yaşta bireylerin bu ağların hedefi haline geldiği yönündeki bilgiler doğrultusunda Bakanlığınız tarafından Çocuk Koruma Kanunu kapsamında sosyal inceleme yapılmış mıdır?
- 6- Licê ve çevre ilçelerde kadınlara dönük şiddet, fuhuşa zorlama veya insan ticareti risklerinin artması üzerine yerelde ilave izleme veya müdahale programları planlanmakta mıdır?
- 7- Mağdur kadın ve çocukların travma sonrası yaşamlarını sürdürebilmeleri için Bakanlığınızın psikolojik ve toplumsal rehabilitasyon programları devreye alınmış mıdır?